

Brüssel, 29. november 2024
(OR. en)

16123/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0437(COD)

TRANS 509
CODEC 2205

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Nõukogu
Eelmise dok nr:	15760/24 + COR1
Komisjoni dok nr:	16284/23 + ADD1
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 261/2004, (EÜ) nr 1107/2006, (EL) nr 1177/2010, (EL) nr 181/2011 ja (EL) 2021/782 liidus reisijate õiguste järgimise tagamise osas – Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 29. novembril 2023 nõukogule järgmise ettepaneku: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 261/2004, (EÜ) nr 1107/2006, (EL) nr 1177/2010, (EL) nr 181/2011 ja (EL) 2021/782 liidus reisijate õiguste järgimise tagamise osas. See ettepanek esitati osana paketist, mille eesmärk on kõrvaldada lüngad kehtivas reisijate õigusi käsitlevas õigusraamistikus, koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekuga reisijate õiguste kohta mitmeliigilisel reisir.

2. Õiguste järgimise tagamise ettepaneku eesmärk on kõrvaldada puudused reisijate õiguste rakendamisel ja järgimise tagamisel järgmise abil:
- tagada tulemuslik ja tõhus reisijate õiguste järgimise tagamine kõigis liikmesriikides ja kõigi transpordiliikide puhul, kasutades tulemuslikumaid töövahendeid reisijate õiguste ettevõtjatepoolse järgimise järelevalveks;
 - tagada reisijate kaebuste tulemuslikum käsitlemine transpordiliigist olenemata;
 - vahendaja kaudu broneeritud lennupiletite puhul reguleerida õigust seoses pileti täishinna tagasimaksmisega, kui lend ei toimu plaanipäraselt.
- Ettepanekuga ei kehtestata uusi reisijate õigusi. Ettepaneku eesmärk on leida tasakaal reisijate kaitse ning vedajate ja taristu käitajate kohustuste vahel.
3. Määruse eelnõu põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 91 lõikel 1 ja artikli 100 lõikel 2.

II. TÖÖ TEISTES INSTITUTSIOONIDES

4. Euroopa Parlamendis on peamine vastutav komisjon transpordi- ja turismikomisjon (TRAN). Raportööriks nimetati Matteo Ricci (S&D, IT). Ettepanek ootab transpordi- ja turismikomisjoni otsust.
5. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 30. märtsil 2024¹. Euroopa Regioonide Komitee otsustas ettepaneku kohta arvamust mitte esitada.

¹ ELT C, C/2024/3382, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

III. TÖÖ NÕUKOGUS JA SELLE ETTEVALMISTAVATES ORGANITES

6. Need kaks ettepanekut – reisijate õiguste järgimise tagamine ja mitmeliigilised reisid – esitati transpordi töörühmale (mitmeliigiline transport ja transpordivõrgustikud) 12. jaanuaril 2024. Õiguste järgimise tagamise ettepaneku artiklite esialgne läbivaatamine toimus 19. aprillil 2024 Belgia eesistumise ajal. Seejärel arutati õigusakti teksti Ungari eesistumise ajal 19. juulist kuni 12. novembrini 2024.
7. Delegatsioonid pidasid ettepanekut ja komisjoni kavatsust parandada reisijate õiguste järgimise tagamist eri transpordiliikide puhul tervitatavaks. Lisaks soovisid nad hoida nii riiklike täitevasutuste kui ka ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks madalal võimalikku täiendavat halduskoormust.
8. Samuti tõstatati lahendamata küsimus seoses komisjoni 2013. aasta ettepanekuga muuta lennureisijate õigusi käsitlevat määrust², mille üle nõukogu pidas 5. detsembril 2024 poliitilise mõttevahetuse, kusjuures mõned delegatsioonid leidsid, et teatavad muudatusettepanekud, mis esitati reisijate õiguste järgimise tagamise ettepanekus määruse (EÜ) nr 261/2004 kohta, sobiksid paremini 2013. aasta ettepaneku üle peetavatesse aruteludesse.
9. Komisjoni ettepanekusse on tehtud mitu muudatusettepanekut, mille eesmärk on ühelt poolt selgitada sätteid ja teiselt poolt vähendada halduskoormust. Eesistujariik püüdis samuti säilitada kooskõla käesoleva ettepaneku ja reisijate õigusi mitmeliigilisel reisil käsitleva ettepaneku vahel.

² Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta, ning määrust (EÜ) nr 2027/97 lennuettevõtja vastutuse kohta reisijate ja nende pagasi õhuveol. COM/2013/0130 final - 2013/0072 (COD).

10. Komisjoni esialgsesse ettepanekusse läbivalt tehtud peamised muudatused saab kokku võtta järgmiselt:
- a) Kõikidesse valdkondlikesse määrustesse on lisatud mõiste „**tunnustatud abikoer**“ määratlus, et selgitada abikoerte mõistet, mida ei ole seni liidu õigusaktides määratletud. See selgitus peaks suurendama õiguskindlust reisijate, eelkõige kõige haavatavamate – puudega isikute ja piiratud liikumisvõimega isikute jaoks.
 - b) **Tagasimaksete ja hüvitiste ühtse vormi** puhul tehakse kompromiss tekstis ettepanek selgitada ja lihtsustada tagasimakse- ja hüvitamistaotluste esitamise menetlust. Lihtsustati vormide esitamise keelerežiimi, et ühelt poolt vähendada vedajate ja vahendajate halduskoormust ning teiselt poolt lihtsustada menetlust reisijate jaoks.
 - c) **Teenuse kvaliteedi normide** osas sooviks mitu delegatsiooni kõigepealt hinnata määruses (EL) 2021/782 sätestatud kehtivate nõuete rakendamist, enne kui neid laiendada muudele sektoritele.
 - d) Delegatsioonid nõustusid sellega, kui oluline on tagada liidus reisijate õiguste järgimise tõhus tagamine. Selleks et hoida ära liigse halduskoormuse põhjustamine riiklikele täitevasutustele ja säilitada nende sõltumatus, on välja jäetud sätted, mis käsitlevad nõuete **järgimise riskipõhist järelevalvet ning liikmesriikide ja komisjoni vahelist koostööd**.
11. Täpsemalt on lennureisijate õiguste puhul tehtud järgmised muudatused:
- a) Õiguslike nõuete täitmiseks on selgitatud **isikuandmete töötlemist**.

- b) Selgitatud on vahendaja kaudu broneeritud **pileti täishinna tagasimaksmist**, et see kajastaks paremini kohtupraktikat, eelkõige seoses vahendustasudega.
- c) Selleks et riiklikel täitevasutustel oleks lihtsam jälgida, kas vahendajad täidavad määrusest (EÜ) nr 261/2004 tulenevaid kohustusi, on **kolmandates riikides asuvad vahendajad** kohustatud määrama seadusliku esindaja. Sarnased sätted on varem lisatud digiteenuste määrusesse³, seda mõistet kasutatakse ka määruse (EL) 2019/1020⁴ kontekstis.
- d) Lõpuks tehti seoses **komiteemenetlusega** kaks tehnilist kohandust: määrusesse (EÜ) nr 261/2004 lisati uus artikkel, kuna seda komisjoni algse ettepanekus⁵ ei olnud, samas kui määrusest (EÜ) nr 1107/2006 jäeti asjaomane artikkel välja, kuna kõnealuses määrusega ei ole ette nähtud rakendusakte.
12. Töörühma viimasel koosolekul tervitasid delegatsioonid tehtud edusamme ja valdav enamus pidas võimalikuks teha detsembris ettevalmistusi üldiseks lähenemisviisiks.
13. Pärast kõnealust koosolekut kompromisstekstis tehtud täiendavaid muudatusi kinnitas alaliste esindajate komitee 27. novembril 2024 teksti nõukogu istungi ettevalmistamiseks. Üldiselt valdav enamus delegatsioone toetas teksti.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>).

⁵ Komiteemenetlust käsitlev artikkel on käesoleva märkuse punktis 7 osutatud komisjoni ettepanekusse lisatud.

IV. KOKKUVÕTE

14. Eeltoodut arvesse võttes palutakse nõukogul leppida oma 5. detsembri 2024. aasta istungil (transport, telekommunikatsioon ja energeetika) kokku üldises lähenemisviisis käesolevale märkusele lisatud kompromissteksti suhtes.
-

2023/0437 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 261/2004, (EÜ) nr 1107/2006, (EL) nr 1177/2010, (EL) nr 181/2011 ja (EL) 2021/782 liidus reisijate õiguste järgimise tagamise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1 ja artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

⁶ ELT C, C/2024/3382, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 261/2004,⁷ (EÜ) nr 1107/2006,⁸ (EL) nr 1177/2010,⁹ (EL) nr 181/2011¹⁰ ja (EL) 2021/782¹¹ tuleks teha hulk muudatusi, et tagada liidus lennu-, raudtee-, mere- ja sisevee- ning bussireisidel reisijate õiguste tõhus kaitse ning võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...¹²⁺ vastuvõtmist.
- (2) Reisijate õiguste tõhus jõustamine peaks aitama suurendada ühistranspordi kasutamist, mis on komisjoni 9. detsembri 2020. aasta teatisega vastu võetud „Säästva ja aruka liikuvuse strateegia – Euroopa transpordi suunamine tulevikku“ üks eesmärk.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj>).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1177/oj>).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.1.2011, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/181/oj>).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/782 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 172, 17.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/782/oj>).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../... reisijate õiguste kohta mitmeliigilisel reisil (ELT L, ..., ELI: ...).

⁺ Väljaannete talitus, palun lisada dokumendis 2023/0436 (COD) sisalduva määruse number ning asjaomasesse joonealusesse märkusesse number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

- (3) Komisjon hindas 2019.–2020. aastal põhjalikult määrusi (EÜ) nr 1107/2006, (EL) nr 1177/2010 ja (EL) nr 181/2011 ning jõudis järeldusele, et reisijate õigusi käsitlevate liidu õigusaktide tulemuslikkust õõnestab reisijate vähene teadlikkus oma õigustest ja nende kasutamist käsitlevatest kehtivatest õigusnormidest. Nendes hindamistes järelitati samuti, et reisijatel, sealhulgas puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutel ei ole võimalik kasutada täielikult oma õigusi vajakajäämistest tõttu, mis esinevad ühest küljest õiguste kohaldamisel vedajate, lennujaamade käitajate, jaamaülemate, sadamaterminalide käitajate, bussijaamade käitajate ja vahendajate poolt ning teisest küljest nende õiguste järgimise tagamisel riiklike täitevasutuste poolt.
- (4) Määrustes (EÜ) nr 261/2004, (EÜ) nr 1107/2006, (EL) nr 1177/2010 ja (EL) nr 181/2011 sätestatud norme on vaja lihtsustada, on vaja tagada nende järjepidevus ja neid on vaja ühtlustada, eriti nende normide puhul, mis käsitlevad reisijatele nende õiguste kohta enne reisi ja reisi ajal teabe andmist, reisijate õiguste järgimise tagamist ja reisijate kaebuste menetlemist. Kõnealustes määrustes sisalduvaid kehtivaid norme tuleks muuta, et täiendada lennu-, bussi- ning mere- ja siseveetranspordi valdkonnas määrusega (EL) 2021/782 kehtestatud norme, mis käsitlevad raudteesektoris tagasimakse või hüvitise taotlemise menetlust, vedajate kohustust jagada riiklike täitevasutustega teavet ning riiklike täitevasutuste kohustust teavitada reisijaid vaidluste kohtuvälise lahendamise võimalusest.

- (5) Vahendaja kaudu broneeritud lennupiletite tagasimaksmise menetlus on praegu ebaselge, mistõttu tuleks seda täpsustada. Vahendajad osalevad tagasimaksemenetluses kahel erineval viisil: esimesel juhul edastab vahendaja reisija (krediitkaardi) makse andmed otse lennuettevõtjale (toimides makset edastava vahendajana) ja lennuettevõtja pöörab algse maksevoo tagasi nii, et tagasimakse jõuab otse reisija kontole. Teisel juhul maksab vahendaja lennuettevõtjale oma kontolt (toimides makset käitleva vahendajana) ning kui lennuettevõtja pöörab maksevoo tagasi, laekub tagasimakse vahendaja kontole. Seejärel teeb vahendaja reisijale lõpliku tagasimakse. Reisijad ei tea sageli, millise tagasimaksemenetluse vahendaja valib. Vahendaja peaks teavitama reisijat kohaldatavast tagasimaksemenetlusest juba broneerimise ajal. Selle võimaldamiseks peaks lennuettevõtja avalikult teatama, kas ta teeb tagasimakse menetlemisel koostööd vahendajatega ja kui teeb, siis kellega; negatiivset nimekirja, s.o nimekirja lennuettevõtjatest, kellega lepinguline vedaja otsustab koostööd mitte teha, tuleks samuti käsitada selle kohustuse täitmisena.
- (6) Tagasimakse menetlemine vahendaja kaudu, kes tegi lennuettevõtjale makse oma kontolt (makset käitlev vahendaja), on lennundussektoris laialt levinud tava. Seepärast tuleks see võimalus lennuettevõtjale ette näha.
- (7) Määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 8 lõike 1 punktis a on sätestatud, et kui reisijal on õigus tagasimaksele, tuleb see tagasimakse teha seitsme päeva jooksul. Kui lennuettevõtja menetleb tagasimakseid makset käitleva vahendaja kaudu, tuleks reisijale makse tegemise tähtaega pikendada maksimaalselt 14 päevani, võtmaks arvesse seda, et tagasimaksemenetlus koosneb kahest etapist: lennuettevõtja tagasimakse vahendajale ja vahendaja tagasimakse reisijale. Kui reisijale ei tehta tagasimakset hiljemalt 14 päeva jooksul, peaks tal siiski olema õigus saada tagasimakse otse lendu teostavalt lennuettevõtjalt.

- (8) Määruse (EÜ) nr 261/2004 kohaldamine vahendajate kaudu piletite broneerimise suhtes hõlmaks isikuandmete, sealhulgas reisijate kontaktandmete töötlemist, eelkõige selleks, et anda reisijatele teavet, menetleda hoolitsuse, tagasimakse, marsruudi muutmise ja hüvitise taotlusi ning menetleda reisijate kaebusi. Kõnealuse määruse kohane isikuandmete töötlemine peaks toimuma vastavalt liidu õigusaktidele, mis käsitlevad isikuandmete kaitset, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/679¹³, kõnealuses määruses sätestatud eesmärkidel ja aja jooksul. Lennuettevõtjatel ja vahendajatel peaks olema lubatud säilitada reisijatele reisiteabe andmise kohustuse täitmiseks kogutud reisijate kontaktandmeid kõige enam 72 tundi pärast veolepingu täitmist. Reisi katkemise või reisi tühistamise korral, millega võivad kaasneda eelkõige tagasimakse- või hüvitamistaotlused ja kaebused, võib lennuettevõtjatel ja vahendajatel olla tarvis pikemat säilitamisaega, et nad saaksid täita oma määrusest (EÜ) nr 261/2004 tulenevaid kohustusi seoses hoolitsuse pakkumise, tagasimaksmise, marsruudi muutmise ja hüvitamisega ning kaebuste menetlemisega. Reisijate isikuandmete töötlemine, sealhulgas nende andmete säilitamine lennuettevõtjate ja vahendajate poolt muudel eesmärkidel kui see, milleks isikuandmed kõnealuse määruse alusel algselt koguti, peaks toimuma kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (EMPS kohaldatav tekst) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

Lennuettevõtjad ja vahendajad võivad kasutada reisijate isikuandmeid või säilitada neid andmeid käesolevas määruses sätestatud säilitamisperioodist kauem ja sellistel muudel eesmärkidel, mille puhul töötlemine toimub teise liikmesriigi või liidu õiguse alusel, kooskõlas määrusega (EL) 2016/679. Need eesmärgid võivad hõlmata töötlemist kõnealuse määruse rakendamisega seotud vaidluste lahendamiseks, sealhulgas kohtumenetluste jaoks. Lisaks ei piira määrus (EÜ) nr 261/2004 isikuandmete töötlemist liidu või liikmesriigi õiguse alusel, mis on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, et kaitsta määruse (EL) 2016/679 artikli 23 lõikes 1 osutatud eesmärke. Eelkõige ei piira see isikuandmete töötlemist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2016/681,¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 2111/2005¹⁵ või riigisisesele õigusele kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ega vastavalt kohaldatavale lennundusohutust ja -julgestust käsitlevale liidu õigusele. Samuti tuleks tähele panna, et kohustus teavitada reisijaid nende õigustest ei piira vastutava töötleja kohustust anda andmesubjektile teavet vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklitele 12, 13 ja 14.

(9) [...]

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/681, mis käsitleb broneeringuinfo kasutamist terroriaktide ja raskete kuritegude ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks (ELT L 119, 4.5.2016, lk 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj>).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2111/2005, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9 (ELT L 344, 27.12.2004, lk 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj>).

- (10) [...]
- (11) Reisijatele nende õiguste kohta enne reisi ja reisi ajal antav teave peaks suurendama teadlikkust. Selline teave peaks olema kokkuvõtlik ning kergesti, nähtavalt ja vahetult kättesaadav. See tuleks esitada selgel ja arusaadaval viisil ning võimaluse korral elektrooniliste vahendite abil.
- (12) Riiklikud täitevasutused peaksid tegema üksteisega koostööd, et tagada asjaomaste määruste ühtlustatud tõlgendamine ja kohaldamine. Vedajate, terminalide käitajate ja vahendajate poolt riiklikele täitevasutustele asjaomaste määruste kohaldamisega seotud kõigi aspektide kohta korrapäraselt antav teave peaks võimaldama riiklikel täitevasutustel oma järelevalveülesandeid paremini täita. Ettevõtjate poolt riiklikele täitevasutustele dokumentide ja teabe esitamine ei piira asjakohastel juhtudel õigust vaikida ja keelduda enesesüstamisest. Riiklikud täitevasutused peaksid, kui see on asjakohane, püüdma mitte nõuda ettevõtjalt samade dokumentide ja teabe mitu korda esitamist.
- (13) [...]
- (14) [...]
- (15) Tagasimakse- ja hüvitamismenetlused peaksid olema mittediskrimineerivad ja kergesti taotletavad. Et hõlbustada reisijatel asjaomaste määruste kohaselt tagasimakse või hüvitise taotlemist, tuleks kehtestada selliste taotluste jaoks kogu liidus kehtivad vormid. Reisijatel peaks olema võimalus esitada taotlus sellist vormi kasutades. Ehkki tagasimakse- ja hüvitamistaotluste esitamine elektroonilisel teel on muutunud üldlevinuks, peaks reisijal olema piisavalt võimalusi esitada taotlusi muul viisil ja lasta oma küsimusi tõhusalt käsitleda muude kui elektrooniliste kanalite kaudu, näiteks telefoni või posti teel.

- (16) Individuaalset heastamist taotlemaid reisijaid tuleks teavitada võimalusest esitada asjaomaste määruste väidetava rikkumise kohta kaebus vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele. Seda saavad kõige paremini teha riiklikud täitevasutused.
- (17) Teatavatel asjaoludel peab puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid saatma teine isik, kes on võimeline osutama kohaldatavate, rahvusvahelises, liidu või liikmesriigi õiguses sätestatud või pädevate asutuste kehtestatud ohutusnõuete kohast abi. Kuigi lennutranspordi eripära – eelkõige lennujaamamaksude ja -tasude kohaldamise – tõttu oleks täielik kooskõla raudtee-, bussi- ja veetranspordi puhul kehtestatud õigustega, mille alusel saatev isik võib reisida tasuta, keeruline, siis juhul kui saatmist nõuab lennuettevõtja, tuleks tagada, et saatva isiku reisikulud on lennureisi puhul võimalikult väikesed. Kui lennuettevõtja, tema esindaja või reisikorraldaja nõuab, et puudega isikul või piiratud liikumisvõimega isikul oleks saatja, peaks lennuettevõtja katma vähemalt saatja lennupileti hinna. Lennuettevõtjal peaks olema võimalus nõuda saatvalt isikult lennujaamatasude ja muude sellise isiku reisimisega otseselt seotud kohustuslike tasude tasumist, mida ei ole kehtestanud lennuettevõtja. Samuti, kui puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele antakse teavet ligipääsetaval kujul, tuleks see esitada kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/882¹⁶ I lisas sätestatud ligipääsetavusnõuetega.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

- (18) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tagada lennu-, raudtee-, bussi- ja veetransporti kasutavate reisijate õiguste järgimise tõhus tagamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda, arvestades vajadust, et ühtsel turul kehtiksid samad õigusnormid, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (19) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁷. Ühtsed tagasimakse- ja hüvitamistaotluste vormid tuleks vastu võtta kontrollimenetlusega.
- (20) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse põhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklites 21, 26, 38 ja 47, mis käsitlevad vastavalt igasuguse diskrimineerimise keeldu, puuetega inimeste integreerimist ühiskonda, tarbijakaitse kõrge taseme tagamist ning õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (21) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725¹⁸ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 24. jaanuaril 2024,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1245/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Artikkel 1
Määruse (EÜ) nr 261/2004 muudatused

Määrust (EÜ) nr 261/2004 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklisse 2 lisatakse järgmised mõisted:

- „ca) lennujaama käitaja – määruse (EÜ) nr 1107/2006 artikli 2 punktis f määratletud asutus;
- fa) pileti täishind – broneerimisprotsessi lõpus makstav lõplik hind, mis sisaldab lennupileti hinda ja kõiki kohaldatavaid piletiga hõlmatud valikuliste ja kohustuslike teenuste eest makstavaid makse, tasusid ja lisasummasid, välja arvatud vahendustasud, olenemata sellest, kas nende lisade ja tasude eest on makse tehtud koos transporditeenuse eest tasumisega või eraldi, hilisemas etapis;
- fb) vahendustasu – reisija makstud summa ja lennuettevõtja poolt asjaomase teenuse eest saadud summa vahe, mille nõuab endale vahendaja;
- z) vahendaja – füüsiline või juriidiline isik, kes pole vedaja ja kes tegutseb oma kaubandus-, majandus- või kutsetegevusega seotud eesmärkidel vedaja või reisija eest veolepingu sõlmimise nimel;
- za) tunnustatud abikoer – koer, kes on saanud spetsiaalse väljaõppe puuetega inimeste iseseisvuse ja ise otsustamise võime suurendamiseks ning kes on ametlikult tunnustatud kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega, kui sellised normid on olemas.“

(2) Lisatakse artikkel 8a:

„Artikkel 8a

Tagasimaksmine juhul, kui pilet broneeriti vahendaja kaudu

1. Kui reisija on broneerinud pileti vahendaja kaudu, võib tegutsev lennuettevõtja teha artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud tagasimakse kõnealuse vahendaja kaudu. Sellisel juhul teeb vahendaja reisijale tagasimakse vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3 ja 5.

Lennuettevõtjad teatavad avalikult, selgelt, arusaadavalt ja kergesti ligipääsetaval viisil, kas nad on nõus menetlema tagasimakseid vahendajate kaudu ja keda neist ta aktsepteerib tagasimakseid menetlema.

Kui vahendaja ei ole tagasimaksemenetlusse kaasatud, kohaldatakse tagasimaksmise suhtes artikli 8 lõike 1 punkti a.

2. Vahendaja teavitab reisijat käesolevas artiklis sätestatud tagasimaksemenetlusest selgelt, arusaadavalt ja kergesti ligipääsetaval viisil nii broneerimise ajal kui ka broneeringu kinnitusel.
3. Tagasimakse vahendaja kaudu on reisijatele tasuta. Tagasimakstavast summast ei arvata maha tagasimaksmisega seotud finantstehingu kulusid, näiteks tasusid, telefonikõnede maksumust või postmargi hinda.
4. [...]
5. Kui tagasimakse tehakse vahendaja kaudu, kes on maksnud pileti eest lennuettevõtjale oma kontolt, kohaldatakse järgmist:
 - a) lennuettevõtja maksab pileti eest vahendajalt saadud summa vahendajale tagasi seitsme päeva jooksul alates kuupäevast, mil lennuettevõtja sai teada reisija artikli 8 lõike 1 punkti a esimese taande kohasest valikust tagasimakse kasuks.

Vahendaja maksab reisijale tagasi pileti täishinna ja artikli 14 lõike 5 kohaselt hüvitatavad vahendustasud, kasutades algset makseviisi, mida reisija kasutas või mida kasutati tema nimel veoteenuse broneerimise ajal, järgmise seitsme päeva jooksul ning teavitab sellest reisijat ja lennuettevõtjat. Kui kõnealust makseviisi ei saa enam kasutada, võtab vahendaja reisijaga ühendust, et saada vajalikud makseandmed;

- b) kui tagasimakse ei laeku reisijale 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil kooskõlas artikli 8 lõike 1 punkti a esimese taandega tehti valik tagasimakse kasuks, võtab tegutsev lennuettevõtja reisijaga ühendust hiljemalt järgmisel päeval pärast 14-päevase tähtaja möödumist, et saada tagasimakse tegemiseks vajalikud andmed. Pärast kõnealuste makseandmete kättesaamist maksab lennuettevõtja reisijale tagasi pileti täishinna ja artikli 14 lõike 5 kohaselt tagasimaksmisele kuuluvad vahendustasud, välja arvatud juhul, kui need tasud on sisse nõutud lennuettevõtja teadmata. Lennuettevõtja teeb reisijale tagasimakse 14 päeva jooksul ning teavitab sellest reisijat ja vahendajat.

- 6. Käesolevat artiklit ei kohaldata pileтите suhtes, mis on broneeritud osana pakettreisist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2302* tähenduses.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2302, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).“

(2a) Artikli 11 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Tegutsevad lennuettevõtjad tagavad kõigepealt sõiduvõimaluse liikumispuudega isikutele ning neid saatvatele isikutele või tunnustatud abikoertele ning saatjateta reisivatele lastele.“

(2b) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Reisijate teavitamise kohustused“

b) lisatakse järgmised lõiked:

„4. Kui see on tehniliselt võimalik, korraldatakse käesoleva määrusega nõutav reisijatele teabe esitamine ja reisijatega teabe vahetamine elektrooniliselt. Sellise teabeedastuse korral tagavad lennuettevõtjad ja vahendajad, et igasugune kirjavahetus, sealhulgas selle kuupäev ja kellaaeg, on võimalik säilitada hiljem üle vaatamiseks. Kohustus tõendada, kas ja millal lennuettevõtjad ja vahendajad on reisijatele vajaliku teabe esitanud, lasub lennuettevõtjatel ja vahendajatel. Kõik sidevahendid peavad võimaldama reisijal lennuettevõtjate ja vahendajatega kiiresti ühendust võtta ja tulemuslikult suhelda.

5. Piletite pakkumisel teavitavad vahendajad reisijaid kohaldatavatest vahendustasudest ning sellest, kui suur osa nendest tasudest võidakse artiklite 8 ja 8a kohaselt tagasi maksta.

6. Käesoleva artikli lõikeid 4 ja 5 ei kohaldata pileтите suhtes, mis on broneeritud osana pakettreisist direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.“

(3) Lisatakse artikkel 14a:

„Artikkel 14a

Teabe edastamine vahendaja poolt

1. [...]
2. Kui reisija ei soeta piletit otse lennuettevõtjalt, vaid vahendaja kaudu, edastab vahendaja lennuettevõtjale reisija kontaktandmed ja broneeringu üksikasjad. Lennuettevõtja võib neid kontaktandmeid kasutada üksnes niivõrd, kuivõrd see on vajalik tema teabe esitamise, hoolitsuse pakkumise, tagasimaksmise, marsruudi muutmise ja hüvitamise kohustuste täitmiseks ning kaebuste menetlemiseks.
3. Selleks et täita oma kohustusi seoses reisija õigusega saada teavet, võivad lennuettevõtja ja vahendaja säilitada selliseid andmeid kõige enam 72 tundi pärast veolepingu täitmist.

Selleks et täita oma kohustusi seoses hoolitsuse pakkumise, teekonna muutmise, tagasimaksmise, hüvitamise ja kaebuste menetlemisega, võivad lennuettevõtja ja vahendaja säilitada reisija isikuandmeid enam kui 72 tundi pärast veolepingu täitmist, tehes seda niivõrd, kuivõrd see on rangelt vajalik nende kohustuste täitmiseks asjaomase liikmesriigi või liidu õiguses sätestatud menetluste kohaselt.
4. Kui vahendaja omandab pileti reisija nimel, teatab ta lennuettevõtjale broneerimise ajal, et ta broneeris pileti vahendajana. Ta esitab lennuettevõtjale oma postiaadressi ja elektronposti kontaktandmed.

5. [...]

6. Käesolevat artiklit ei kohaldata piletite suhtes, mis on broneeritud osana pakettreisist direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.“

(4) [...]

(5) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 16aa

Tagasimakse- ja hüvitamistaotluste esitamine

0. Lennuettevõtjad ja vahendajad teavitavad reisijaid selgelt käesoleva määruse artikli 7 ning artiklite 8, 8a, 9 ja 10 alusel tagasimakse või hüvitise taotlemise korrast.

0a. Reisijatel on õigus esitada oma tagasimakse- või hüvitamistaotlused lõikes 1 osutatud ühtsel vormil, lennuettevõtja poolt lõike 3 kohaselt esitatud vormil või muul viisil. Lennuettevõtjad ja vahendajad ei lükka taotlust tagasi põhjusel, et reisija ei ole kasutanud lõikes 1 osutatud ühtset vormi või vedaja või vahendaja poolt lõike 3 kohaselt esitatud vormi või on saatnud vormi muul kui lõikes 3 osutatud elektroonilisel viisil.

Reisijatel on õigus esitada taotlus vähemalt broneeringu tegemisel kasutatud keeles.

Kui taotlus ei ole piisavalt täpne, palub lennuettevõtja või vahendaja reisijal taotlust selgitada ja täiendada.

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega kehtestatakse artiklil 7 tuginevate hüvitamis- ning artiklitel 8, 8a, 9 ja 10 tuginevate tagasimaksetaotluste ühtne vorm. Kõnealune ühtne vorm kehtestatakse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute jaoks ligipääsetaval kujul. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 16bd lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon teeb ühtse vormi kättesaadavaks oma veebisaidil kõigis liidu ametlikes keeltes.
2. [...]
3. Lennuettevõtjad ja vahendajad kehtestavad võimaluse korral ja põhjendamatult viivitusega vormi artiklil 7 tuginevate hüvitamis- ning artiklitel 8, 8a, 9 ja 10 tuginevate tagasimaksetaotluste jaoks ning edastavad selle reisijatele või esitavad lingi, mis võimaldab otsejuurdepääsu sellele vormile või käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühtsele vormile.

Lennuettevõtjad ja vahendajad esitavad oma veebisaidil kontaktandmed, näiteks e-posti aadressi, millele võib hüvitamis- või tagasimaksetaotlusi saata elektrooniliselt. Seda nõuet ei kohaldata, kui on olemas muud reisijatele hüvitise või tagasimaksetaotlemist võimaldavad elektroonilised sidevahendid, näiteks käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud vorm, mis on kättesaadav veebisaidil või mobiilirakendustes, ja tingimusel et selliste vahenditega pakutakse ligipääsetaval kujul sama valikut ja teavet, mis on esitatud lõikes 1 osutatud ühtses vormis ning et need on kättesaadavad vähemalt broneeringu tegemisel kasutatud keeles.

4. [...]

Kolmandates riikides asuvate vahendajate seaduslikud esindajad

1. Vahendajad, kellel ei ole liidus tegevuskohta, kuid kes pakuvad liidus teenuseid, määravad kirjalikult mõne juriidilise või füüsilise isiku tegutsema nende seadusliku esindajana ühes nendest liikmesriikidest, kus nad oma teenuseid pakuvad. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2022/2065* hõlmatud vahendajate puhul võib tolle määruse kohaselt määratud esindaja tegutseda ka seadusliku esindajana vastavalt käesolevale määrusele.
2. Need vahendajad volitavad oma seaduslikke esindajaid olema lisaks sellistele vahendajatele või nende asemel artikli 16 lõike 1 kohaselt määratud asutuste kontaktisikuks kõigil juhtudel, mil see on vajalik käesoleva määrusega seoses tehtud otsuste vastuvõtmiseks, täitmiseks ja täitmise tagamiseks. Vahendajad annavad oma seaduslikule esindajale vajalikud volitused ja piisavad vahendid, et tagada nende tõhus ja õigeaegne koostöö nimetatud asutustega ning täita sellised otsused.
3. Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmata jätmise korral on võimalik määratud esindaja vastutusele võtta, ilma et see piiraks vastutust või kohtumenetlusi, mis võidakse alatatada vahendaja suhtes.
4. Vahendajad teatavad oma seadusliku esindaja nime, postiaadressi, e-posti aadressi ja telefoninumbri selle liikmesriigi artikli 16 lõike 1 alusel määratud asutustele, kus on kõnealuse seadusliku esindaja elu- või tegevuskoht. Vahendajad tagavad, et kõnealune teave on avalikult kättesaadav ja kergesti ligipääsetav, täpne ja ajakohane.
5. Lõike 1 kohase liidus asuva seadusliku esindaja määramine ei tähenda liidus tegevuskoha registreerimist.

(6) [...]

Artikkel 16bb

Teabe jagamine riiklike täitevasutustega

Riiklikud täitevasutused võivad nõuda lennuettevõtjatelt, vahendajatelt ja lennujaama käitajatelt oma ülesannete täitmiseks vajalike dokumentide ja teabe esitamist. Sellised dokumendid ja teave esitatakse ühe kuu jooksul alates vastava nõude saamisest, kui ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 16bc

Riiklike täitevasutuste antav teave vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta

Riiklik täitevasutus, kellele reisija esitab kaebuse kooskõlas artikli 16 lõikega 2, või mis tahes muu asutus, mille liikmesriik on kõnealuse sätte kohaselt selleks otstarbeks määranud, teavitab vajaduse korral kaebuse esitajat tema õigusest esitada kaebus vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, et taotleda individuaalset heastamist.

Selle kohustuse täitmiseks võib suunata reisija interaktiivse vahendi juurde [teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste loetelu], mida haldab komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL** artiklile [20], või kui see on asjakohane, määratud kohtuvälise vaidluste lahendamise kontaktpunktide juurde, millest on komisjonile teatatud kõnealuse direktiivi artikli [24] kohaselt.

Artikkel 16bd

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab [reisijate õigusi mitmeliigilisel reisil käsitleva määruse artikli 26 lõikes 1] osutatud komitee. See komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011*** tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

-
- * Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).
- ** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).
- *** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).“

Artikkel 2
Määruse (EÜ) nr 1107/2006 muudatused

Määrust (EÜ) nr 1107/2006 muudetakse järgmiselt.

(0) Artiklisse 2 lisatakse järgmine mõiste:

„m) tunnustatud abikoer – koer, kes on saanud spetsiaalse väljaõppe puuetega inimeste iseseisvuse ja ise otsustamise võime suurendamiseks ning kes on ametlikult tunnustatud kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega, kui sellised normid on olemas.“

(1) Artikli 4 lõikesse 2 lisatakse järgmised lõigud:

„Selline saatev isik vabastatakse lennupileti hinna tasumisest ja võimaluse korral antakse talle tasuta istekoht saadetava puudega isiku või liikumispuudega isiku kõrval.

Lennuettevõtja teavitab puudega isikut või liikumispuudega isikut selgelt järelejäanud kuludest ja nende summast, mille saatja peab tasuma.

Lennuettevõtja, tema esindaja või reisikorraldaja võimaldab puudega isikul või liikumispuudega isikul muuta nõutava saatja nime tasuta ja kuni 48 tundi enne kavandatud väljumisaega.“

(2) [...]

(3) Lisatakse järgmised artiklid 14b ja 14c:

Artikkel 14b

Teabe jagamine riiklike täitevasutustega

Riiklikud täitevasutused võivad nõuda vedajatelt ja lennujaama käitajatelt oma ülesannete täitmiseks vajalike dokumentide ja teabe esitamist. Sellised dokumendid ja teave esitatakse ühe kuu jooksul alates vastava nõude saamisest, kui ei ole sätestatud teisiti.

Riiklike täitevasutuste antav teave vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta

Riiklik täitevasutus, kellele reisija esitab kaebuse kooskõlas artikli 15 lõikega 2, või mis tahes muu asutus, mille liikmesriik on kõnealuse sätte kohaselt selleks otstarbeks määranud, teavitab vajaduse korral kaebuse esitajat tema õigusest esitada kaebus vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, et taotleda individuaalset heastamist.

Selle kohustuse täitmiseks võib suunata reisija interaktiivse vahendi juurde [teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste loetelu], mida haldab komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL* artiklile [20], või kui see on asjakohane, määratud kohtuvälise vaidluste lahendamise kontaktpunktide juurde, millest on komisjonile teatatud kõnealuse direktiivi artikli [24] kohaselt.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).“

Artikkel 3

Määruse (EL) nr 1177/2010 muudatused

Määrust (EL) nr 1177/2010 muudetakse järgmiselt.

(0) Artiklisse 3 lisatakse järgmine mõiste:

„v) „tunnustatud abikoer“ – koer, kes on saanud spetsiaalse väljaõppe puuetega inimeste iseseisvuse ja ise otsustamise võime suurendamiseks ning kes on ametlikult tunnustatud kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega, kui sellised normid on olemas.“

(1) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Reisijateveoteenuse või ristluse tühistamise või väljumise edasilükkumise korral teavitab vedaja või asjakohasel juhul terminalioperaator sadamaterminalidest väljuvaid reisijaid või võimaluse korral sadamatest väljuvaid reisijaid olukorrast ja nende käesolevast määrusest tulenevatest õigustest võimalikult kiiresti ja igal juhul mitte hiljem kui 30 minutit pärast sõiduplaanijärgset väljumisaega ning eeldatavast väljumis- ja saabumisajast niipea, kui see on teada.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Lõigetes 1 ja 2 nõutud teave esitatakse lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul elektrooniliselt kõikidele reisijatele, kui reisija on sellega nõustunud ja esitanud pileti ostmise ajal vedajale või asjakohasel juhul terminalioperaatorile vajalikud kontaktandmed.“;

(2) Lisatakse artikkel 19a:

„Artikkel 19a

Hüvitamistaotluste esitamine

0. Vedajad teavitavad reisijaid selgelt käesoleva määruse artikli 18 või 19 alusel hüvitise taotlemise menetlusest.
- 0a. Reisijatel on õigus esitada oma hüvitamistaotlused lõikes 1 osutatud ühtsel vormil, vedaja poolt lõike 3 kohaselt esitatud vormil või muul viisil. Vedajad ei lükka taotlust tagasi põhjusel, et reisija ei ole kasutanud lõikes 1 osutatud ühtset vormi või vedaja poolt lõike 3 kohaselt esitatud vormi või on saatnud vormi muul kui lõikes 3 osutatud elektroonilisel viisil.

Reisijatel on õigus esitada taotlus vähemalt broneeringu tegemisel kasutatud keeles.

Kui taotlus ei ole piisavalt täpne, palub vedaja reisijal taotlust selgitada ja täiendada.

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega kehtestatakse artiklitel 18 ja 19 tuginevate hüvitamistaotluste ühtne vorm. Kõnealune ühtne vorm kehtestatakse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute jaoks ligipääsetaval kujul. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 28a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon teeb ühtse vormi kättesaadavaks oma veebisaidil kõigis liidu ametlikes keeltes.
2. [...]

3. Vedajad kehtestavad võimaluse korral ja põhjendamatult viivituseeta vormi artiklitel 18 ja 19 tuginevate hüvitamistaotluste jaoks ning edastavad selle reisijatele või esitavad lingi, mis võimaldab otsejuurdepääsu sellele vormile või käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühtsele vormile.

Vedajad esitavad oma veebisaidil kontaktandmed, näiteks e-posti aadressi, millele võib hüvitamistaotlusi saata elektrooniliselt. Seda nõuet ei kohaldata, kui on olemas muud reisijatele hüvitise taotlemist võimaldavad elektroonilised sidevahendid, näiteks käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud vorm, mis on kättesaadav veebisaidil või mobiilirakendustes, ja tingimusel et selliste vahenditega pakutakse ligipääsetaval kujul sama valikut ja teavet, mis on esitatud lõikes 1 osutatud ühtses vormis ning et need on kättesaadavad vähemalt broneeringu tegemisel kasutatud keeles.

4 [...]

(3) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate teenuste osutamiseks piletite müümisel tagavad vedajad, piletimüüjad, reisibürood ja terminalioperaatorid oma pädevuse piires, et reisijatele antakse asjakohast ja arusaadavat teavet nende käesolevast määrusest tulenevate õiguste kohta. Vedajad, terminalioperaatorid, ja kui see on asjakohane, sadamavaldajad tagavad oma pädevuse piires samuti, et käesolevast määrusest tulenevaid reisijate õigusi käsitlev teave on avalikult kättesaadav laevade pardal, sadamates, kui see on võimalik, ning sadamaterminalides. Kõnealust teavet antakse võimalikult ligipääsetaval kujul ja samades keeltes kui tavaliselt kõigile reisijatele avaldatav teave. Kõnealust teavet andes pööratakse erilist tähelepanu puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadustele.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Vedajad, terminalioperaatorid, ja kui see on asjakohane, sadamavaldajad teavitavad reisijaid sobival viisil laevade pardal, sadamates, kui see on võimalik, ning sadamaterminalides oma kontaktandmetest ja asjaomase liikmesriigi poolt artikli 25 lõike 1 kohaselt määratud täitevasutuse kontaktandmetest.“

(4) Lisatakse artikkel 23a:

„Artikkel 23a

Reisijatega suhtlemise vahendid

Artiklites 16, 22 ja 23 osutatud teavet antakse kõige asjakohasemal kujul ja kui see on tehniliselt võimalik, siis elektrooniliselt.

Kui teave antakse elektrooniliste sidevahendite kaudu, tagavad vedajad, terminalioperaatorid, sadamavaldajad, reisibürood ja piletimüüjad, et igasugune kirjavahetus, sealhulgas selle kuupäev ja kellaaeg, on võimalik säilitada hiljem üle vaatamiseks. Kohustus tõendada, kas ja millal vedajad, terminalioperaatorid, sadamavaldajad, reisibürood ja piletimüüjad on reisijatele vajaliku teabe esitanud, lasub vedajatel, terminalioperaatoritel, sadamavaldajatel, reisibüroodel ja piletimüüjatel. Kõik sidevahendid peavad võimaldama reisijal nendega kiiresti ühendust võtta ja tõhusalt suhelda.“

(5) [...]

- (6) Lisatakse järgmised artiklid 25b ja 25c:

Artikkel 25b

Teabe jagamine riiklike täitevasutustega

Riiklikud täitevasutused võivad nõuda vedajatelt, terminalioperaatoritelt, ja kui see on asjakohane, sadamavaldajatelt oma ülesannete täitmiseks vajalike dokumentide ja teabe esitamist. Sellised dokumendid ja teave esitatakse ühe kuu jooksul alates vastava nõude saamisest, kui ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 25c

Riiklike täitevasutuste antav teave vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta

Riiklik täitevasutus, kellele reisija esitab kaebuse kooskõlas artikli 25 lõikega 3, või mis tahes muu asutus, mille liikmesriik on kõnealuse sätte kohaselt selleks otstarbeks määranud, teavitab vajaduse korral kaebuse esitajat tema õigusest esitada kaebus vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, et taotleda individuaalset heastamist.

Selle kohustuse täitmiseks võib suunata reisija interaktiivse vahendi juurde [teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste loetelu], mida haldab komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL* artiklile [20], või kui see on asjakohane, määratud kohtuvälise vaidluste lahendamise kontaktpunktide juurde, millest on komisjonile teatatud kõnealuse direktiivi artikli [24] kohaselt.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).“

- (7) [...]

(8) Lisatakse artikkel 28a:

„Artikkel 28a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁺ artikli 26 lõikes 1 osutatud komitee. See komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011^{**} tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../... reisijate õiguste kohta mitmeliigilisel reisil (ELT L, ..., ELI: ...);

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).“

⁺ Väljaannete talitus, palun lisada dokumendis 2023/0436 (COD) sisalduva määruse number ning asjaomasesse joonealusesse märkusesse number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

Artikkel 4
Määruse (EL) nr 181/2011 muudatused

Määrust (EL) nr 181/2011 muudetakse järgmiselt.

(0) Artikli 2 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liinivedude puhul, mille sõiduplaanijärgne pikkus on lühem kui 250 kilomeetrit, kohaldatakse artikli 4 lõiget 2, artiklit 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 16 lõike 1 punkti b, artikli 16 lõiget 2, artikli 17 lõikeid 1 ja 2, artiklit 24, artiklit 25, artiklit 25a, kuivõrd see puudutab artiklites 24 ja 25 osutatud teavet, artikleid 26–28 ning artikleid 28b ja 28c.“

(0a) Artiklisse 3 lisatakse järgmine mõiste:

„r) „tunnustatud abikoer“ – koer, kes on saanud spetsiaalse väljaõppe puuetega inimeste iseseisvuse ja ise otsustamise võime suurendamiseks ning kes on ametlikult tunnustatud kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega, kui sellised normid on olemas.“

(1) Lisatakse artikkel 19a:

„Artikkel 19a

Hüvitamistaotluste esitamine

0. Vedajad teavitavad sõitjaid selgelt artikli 19 kohase hüvitise taotlemise menetlusest.

0a. Sõitjatel on õigus esitada oma hüvitamistaotlused lõikes 1 osutatud ühtsel vormil, vedaja poolt lõike 3 kohaselt esitatud vormil või muul viisil. Vedajad ei lükka taotlust tagasi põhjusel, et sõitja ei ole kasutanud lõikes 1 osutatud ühtset vormi või vedaja poolt lõike 3 kohaselt esitatud vormi või on saatnud vormi muul kui lõikes 3 osutatud elektroonilisel viisil.

Sõitjatel on õigus esitada taotlus vähemalt broneeringu tegemisel kasutatud keeles.

Kui taotlus ei ole piisavalt täpne, palub vedaja sõitjal taotlust selgitada ja täiendada.

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega kehtestatakse artiklil 19 tuginevate hüvitamistaotluste ühtne vorm. Kõnealune ühtne vorm kehtestatakse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute jaoks ligipääsetaval kujul. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 31a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon teeb ühtse vormi kättesaadavaks oma veebisaidil kõigis liidu ametlikes keeltes.
2. [...]
3. Vedajad kehtestavad võimaluse korral ja põhjendamatult viivitusega vormi artiklil 19 tuginevate hüvitamistaotluste jaoks ning edastavad selle sõitjatele või esitavad lingi, mis võimaldab otsejuurdepääsu sellele vormile või käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühtsele vormile.

Vedajad esitavad oma veebisaidil kontaktandmed, näiteks e-posti aadressi, millele võib hüvitamistaotlusi saata elektrooniliselt. Seda nõuet ei kohaldata, kui on olemas muud sõitjatele hüvitise taotlemist võimaldavad elektroonilised sidevahendid, näiteks käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud vorm, mis on kättesaadav veebisaidil või mobiilirakendustes, ja tingimusel et selliste vahenditega pakutakse ligipääsetaval kujul sama valikut ja teavet, mis on esitatud lõikes 1 osutatud ühtses vormis ning et need on kättesaadavad vähemalt broneeringu tegemisel kasutatud keeles.

4. [...]“.

(2) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liiniveo tühistamise või väljumise edasilükkumise korral teavitab vedaja või asjakohasel juhul bussijaama käitaja bussijaamadest sõitu alustavaid sõitjaid olukorrast ja nende käesolevast määrusest tulenevatest õigustest võimalikult kiiresti ja igal juhul mitte hiljem kui 30 minutit pärast sõiduplaanijärgset väljumisaega ning eeldatavast väljumisajast niipea, kui see on teada.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõigetes 1 ja 2 nõutud teave esitatakse lõikes 1 sätestatud tähtja jooksul kõikidele sõitjatele, sealhulgas neile, kes alustavad sõitu bussipeatustest, samuti elektrooniliselt, kui sõitja on sellega nõustunud ja esitanud pileti ostmise ajal vedajale või asjakohasel juhul bussijaama käitajale vajalikud kontaktandmed.“

(3) V peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„V PEATÜKK

Üldeeskirjad, teenuse kvaliteet ja kaebused“.

(4) Artikkel 24 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 24

Reisiteabe saamise õigus

Vedajad ja bussijaamade käitajad annavad oma pädevuse piires sõitjatele kogu nende reisi vältel piisavat teavet kõigile ligipääsetaval kujul ja samades keeltes, milles teavet kõigile sõitjatele üldiselt esitatakse.“

(5) Artikli 25 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Bussiveoteenuste osutamiseks piletite müümisel tagavad vedajad ja bussijaamade käitajad oma pädevuse piires, et sõitjatele antakse:

- a) asjakohast ja arusaadavat teavet nende käesolevast määrusest tulenevate õiguste ja kohustuste kohta;
- b) vedajate või asjakohasel juhul bussijaamade käitajate kontaktandmed;
- c) liikmesriigi poolt artikli 28 lõike 1 kohaselt määratud jõustamise eest vastutava(te) asutus(t)e kontaktandmed.

Esimeses lõigus osutatud teave esitatakse võimaluse korral ka elektrooniliselt, sealhulgas bussijaamades ja asjakohasel juhul internetis. Puudega või piiratud liikumisvõimega isiku taotlusel antakse võimaluse korral teavet tema jaoks ligipääsetaval kujul.“

(6) Lisatakse artikkel 25a:

„Artikkel 25a

Sõitjatega suhtlemise vahendid

Artiklites 20 ja 24, ning kui see on asjakohane, artikli 25 lõikes 1 osutatud teavet antakse kõige sobivamal kujul, ja kui see on tehniliselt võimalik, siis elektrooniliselt.

Kui teave esitatakse elektrooniliste sidevahendite kaudu, tagavad vedajad, bussijaamade käitajad, piletimüüjad ja reisibürood, et igasugune kirjavahetus, sealhulgas selle kuupäev ja kellaaeg, on võimalik säilitada hiljem üle vaatamiseks. Kohustus tõendada, kas ja millal vedajad, bussijaamade käitajad, piletimüüjad ja reisibürood on sõitjatele vajaliku teabe esitanud, lasub vedajatel, bussijaamade käitajatel, piletimüüjatel ja reisibüroodel. Kõik sidevahendid peavad võimaldama sõitjal nendega kiiresti ühendust võtta ja tõhusalt suhelda.“

(7) [...]

(8) Lisatakse artiklid 28b ja 28c:

Artikkel 28b

Teabe jagamine jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutustega

Jõustamise eest vastutavad siseriiklikud asutused võivad nõuda vedajatelt ja lennujaama käitajatelt oma ülesannete täitmiseks vajalike dokumentide ja teabe esitamist. Sellised dokumendid ja teave esitatakse ühe kuu jooksul alates vastava nõude saamisest, kui ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 28c

Jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste poolt vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta antav teave

Jõustamise eest vastutav siseriiklik asutus, kellele sõitja esitab kaebuse kooskõlas artikli 28 lõikega 3, või mis tahes muu asutus, mille liikmesriik on kõnealuse sätte kohaselt selleks otstarbeks määranud, teavitab vajaduse korral kaebuse esitajat tema õigusest esitada kaebus vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, et taotleda individuaalset heastamist.

Selle kohustuse täitmiseks võib suunata sõitja interaktiivse vahendi juurde [teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste loetelu], mida haldab komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL* artiklile [20], või kui see on asjakohane, määratud kohtuvälise vaidluste lahendamise kontaktpunktide juurde, millest on komisjonile teatatud kõnealuse direktiivi artikli [24] kohaselt.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).“

(9) [...]

(10) Lisatakse artikkel 31a:

„Artikkel 31a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁺ artikli 26 lõikes 1 osutatud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../... reisijate õiguste kohta mitmeliigilisel reisil (ELT L, ..., ELI: ...);

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).“

⁺ Väljaannete talitus, palun lisada dokumendis 2023/0436 (COD) sisalduva määruse number ning asjaomasesse joonealusesse märkusesse number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

Artikkel 5
Määruse (EL) 2021/782 muudatused

Määrust (EL) 2021/782 muudetakse järgmiselt.

(0) Artiklisse 3 lisatakse järgmine mõiste:

(23) „tunnustatud abikoer“ – koer, kes on saanud spetsiaalse väljaõppe puuetega inimeste iseseisvuse ja ise otsustamise võime suurendamiseks ning kes on ametlikult tunnustatud kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega, kui sellised normid on olemas.“

(0a) Artikli 20 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) hotelli või muud majutust ning transporti raudteejaama ja majutuskoha vahel, kui on vajalik üks või mitu ööbimist või kui on vajalik lisaööbimine, niivõrd kui selle pakkumine on füüsiliselt võimalik. Kui selline ööbimine osutub vajalikuks artikli 19 lõikes 10 osutatud asjaolude tõttu, võib raudteeveo-ettevõtja piirata majutuse kestust nii, et see on maksimaalselt kolm ööd. Võimaluse korral võetakse arvesse puuetega inimeste ja piiratud liikumisvõimega isikute ligipääsunõudeid ning abikoerte vajadusi;“.

(0b) Artikli 20 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Lõigete 1–4 kohaldamisel pöörab asjaomane raudteeveo-ettevõtja erilist tähelepanu puuetega inimeste, piiratud liikumisvõimega isikute, ning samuti neid saatvate isikute ja tunnustatud abikoerte vajadustele.“

(0c) Artikli 23 lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) tunnustatud abikoeral on lubatud neid saata kooskõlas asjakohaste liikmesriigi õigusaktidega;“.

(0d) Artiklit 25 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Liikumisvahenditega, abiseadmetega ja tunnustatud abikoertega seotud hüvitis“

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui raudteeveo-ettevõtjad või jaamaülemad põhjustavad puuetega inimeste või piiratud liikumisvõimega isikute poolt kasutatava liikumisvahendi, sealhulgas ratastooli või abiseadme kaotsimineku või kahjustuse või tunnustatud abikoera kaotsimineku või vigastuse, vastutavad nad kõnealuse kaotsimineku, kahjustuse või vigastuse eest ja maksavad põhjendamatu viivitusega hüvitist. Osutatud hüvitis hõlmab järgmist:

- a) kaotsiläinud või kahjustatud liikumisvahendi või abiseadme asendamise või parandamise kulud;
- b) kadunud või vigastatud tunnustatud abikoera asendamise või tema vigastuse ravimise kulud; ning
- c) liikumisvahendi, abiseadme või tunnustatud abikoera ajutise asendamise mõistlikud kulud, kui sellist asendamist ei paku raudteeveo-ettevõtja või jaamaülem kooskõlas lõikega 2.“

- (1) Lisatakse artikkel 30a:

„Artikkel 30a

Reisijatega suhtlemise vahendid

Kui käesoleva määruse kohane teave esitatakse reisijatele elektrooniliste sidevahendite kaudu, tagavad raudteeveo-ettevõtjad, jaamaülemad ja piletimüüjad, et igasugune kirjavahetus, sealhulgas selle kuupäev ja kellaaeg, on võimalik säilitada hiljem üle vaatamiseks. Kohustus tõendada, kas ja millal raudteeveo-ettevõtjad, jaamaülemad ja piletimüüjad on reisijatele vajaliku teabe esitanud, lasub raudteeveo-ettevõtjatel, jaamaülematel ja piletimüüjatel. Kõik sidevahendid peavad võimaldama reisijal nendega kiiresti ühendust võtta ja tõhusalt suhelda.“

- (4) Artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁺ artikli 26 lõikes 1 osutatud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../... reisijate õiguste kohta mitmeliigilisel reisil (ELT L, ..., ELI: ...).’;

⁺ Väljaannete talitus, palun lisada dokumendis 2023/0436 (COD) sisalduva määruse number ning asjaomasesse joonealusesse märkusesse number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

b) lõikele 2 lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.“

Artikkel 7

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
